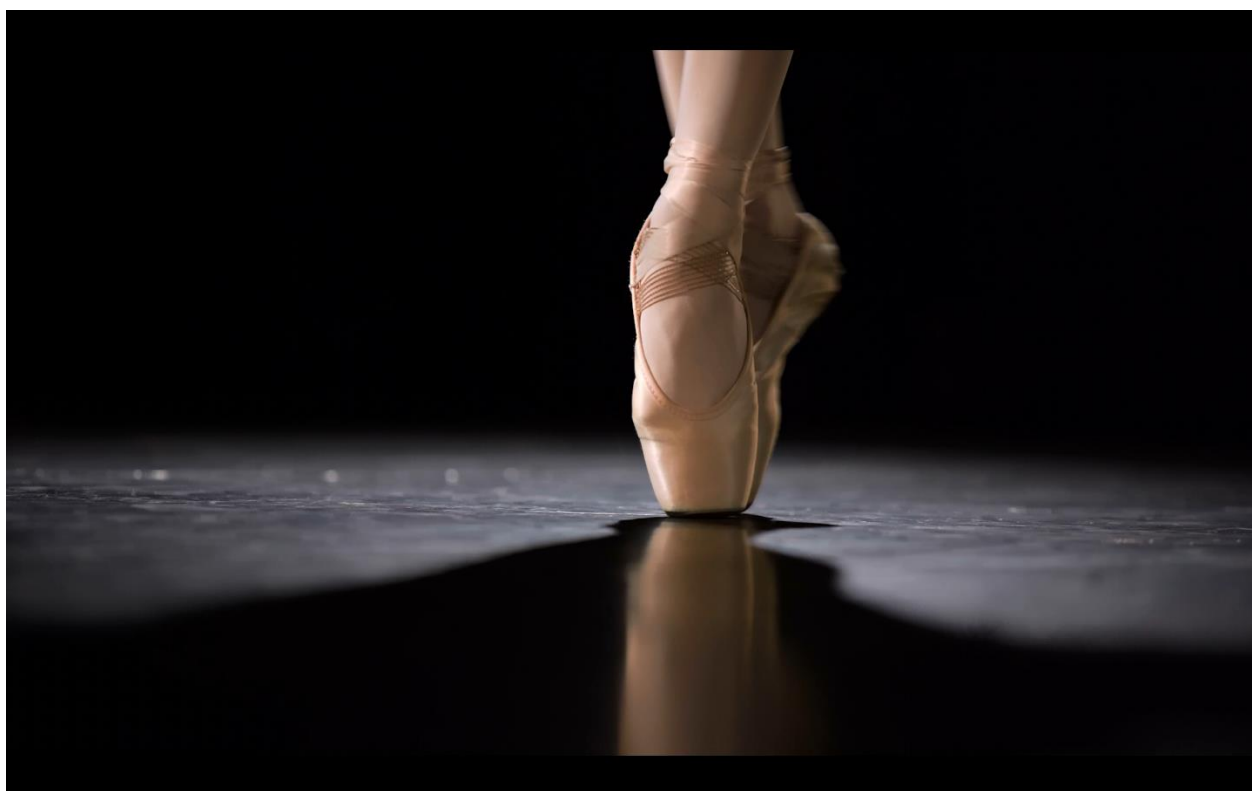

Táncművészet

Sziráky Gábor: Voyager

Zene: Rachmaninov – Vocalise
Előadó: Magyar Vonóstrió
Hangszerelte: Rudolf András
Koreográfus és rendező: Sziráky Gábor
Szólista: Bíró Emese
Videó: András Gábor, Péter László

[Link a videóhoz \(Youtube\)](#)

Sziráky Gábor filmetűdje a mai kulturális közegben egy egészen kivételes alkotás. És ez a kivételesség természetesen nem a technikai értelemben vett megvalósítás okán vetődik fel. Mert a kamera vezetése, az éjszakai város fényjátékának maximális kihasználása, a mondanivaló alá besimuló vágástechnika, a zene finom illesztése... mind-mind említhető, s ezek éppen azért nem feltűnők, mert dacára, hogy nem fővilágosítók, hangmérnökök, asszisztensek hada vonul fel a forgatásnál, hanem egy néhány fős stáb – rutinnal és összeszokottsággal, egy nagyon pontosan megtervezett folyamatban végezve a dolgát –, pillanatra sem veszi el a néző figyelmét a fókuszról, hanem a levegővétel természetességével végzi a háttérben a művészi artikuláció szolgálatát.

– Hanem...! – Hát az üzenet! A film üzenete. Az bizony egy rendkívül erős gesztus ebben a végképp eltömegesedő kulturális közegben, hogy **még mindig vagyunk!**

– Kik is tulajdonképpen?

Valljuk be – a XIX. század végére csúcsra járatott művészi kifejezési formák között is különleges szubkultúrát jelentett a klasszikus balett, két jelentős központtal (Moszkva és Párizs) főúri kegyből fönn tartva, s rendelkezésére bocsátva annak a lélekszámában szűk, értő közönségnek, amelyik ízlésének reflexiói örködték az öncélú elfajulás lehetőségeivel szemben a művészi kifejezés tisztaságán. És lényegtelenek ma már a háttérben folyó intrikák, vagy a szexuális ragadozók vadászterületeként jelentőssé vált funkciók, viszont lényeges az érvényes, saját belső törvényeit kitermelő kifejezési forma, ami létrejött, azóta is van, és birtokba vehető. Mindez pedig csupa szép, csupa jó, csupa... – brávo...! – brávo! – lehetne a nézőtérrel az interneten át egészen a fülhallgatók magányáig hallatszva, ha közben nem fordult volna nagyot a világ, és a klasszikus balett a szubkultúra státuszából nem szegmentálódott volna még tovább, s sodródott volna sok egyéb sorstársával együtt a kultúra egészén belül az „emlék” kategória peremére.

– És akkor jön Sziráky Gábor, és azt mondja – nem kiabálja, de nagyon határozottan állítja –, hogy **még vagyunk**. S a luxus, ami körülveszi ezt a nagyon is valóságos, hús-vér balerínát, talán csak látványtechnika, de a spiccet, a piruettet – azt kérem, ott és akkor meg kell csinálni, és ennek a rendkívüli munkának az árát valakik megfizették egy kultúra átadásával, tanításával, tanulásával, felvállalásával, áldozatával, és íme: a megjelenítésével. Innen pedig az üzenet hiteles: **tényleg vannak**.

Az üzenet egyetlen egy nőre bízva. Szépségében törékeny, fizikai valójában erős és egészséges nőre. Látványában némi hanyag nemtörődömséggel szembeállítva az uralkodó tömegízléssel az arisztokratizmus nagyon is korszerű jegyeit, s Rahmanyinovval összefogva, aki a klasszikus zene konzonáns világát már finoman és tudatosan érintkezteti a pokol mélyén készülődő disszonanciával, a női törékenységben átutaztatja nekünk ide, a XXI. századba a szépséget, a kecsességet, a kellemet és a báj. A modern kori könyvégetések világában csak reménykedhetünk, hogy ezért nem érdemel ki nyilvános lincselést, s vakmerő gondolatként felmerül bennünk egy ábránd arról, ha ebben a beteg kultúrában az egészség így felmutatott látványa válna fertőzővé...

Szerk.